

A Székesfehérvári Törvényszék, mint másodfokú bíróság a dr. Irsevics Krisztián Ügyvéd (1134 Budapest, Lóportár u. 24.) ügyvéd által képviselt **MKB-Euroleasing Autóhítel Zrt.** (1022 Budapest, Bimbó u. 56.) felperesnek, - dr. Várhelyi Tamás ügyvéd (8000 Székesfehérvár, Zichy liget 9. fszt. 6.) által képviselt [REDACTED] alperes ellen 1.418.242,- Ft és járulékainak megfizetése iránt indított perében a Székesfehérvári Járásbíróság 4.P.21.935/2014/45. számú ítélete ellen alperes által 46. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

az elsőfokú ítéletet **megváltoztatja, és a keresetet elutasítja.**

Kötelezi a felperest, fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 228.556,- (kettőszáz-huszonnyolcezer-ötyszázötvenhat) Ft másodfokú perköltséget.

Ezen ítélettel szemben további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte alperest felperes javára 1.418.242,- Ft tőketartozás, továbbá ezen összeg után 2011. május 12. napjától a kifizetésig számított mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres mértékű késedelmi kamatának és a perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú ítélettel szemben alperes terjesztett elő fellebbezést, elsősorban annak megváltoztatása, a kereset elutasítása, míg másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése, az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében.

Sérelmezte, hogy az első fokon eljáró bíróság nem megfelelően tárta fel a tényállást, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján téves jogi következtetésre jutott, s emellett nem tett eleget indokolási kötelezettségének sem.

Változatlanul állította, hogy a perbeli kölcsönszerződés nem jött létre, mert a szerződő felek a szerződés lényeges elemeiben, így a kölcsön összegében, a svájci frankban kifejezett törlesztőrészletben nem állapodtak meg. Így a szerződés nem tesz eleget a Hpt. 210. § (2) bekezdésében foglaltaknak.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a követelésösszesség körében nem tett eleget

indokolási kötelezettségének, nem rögzítette, hogy a felperes által csatolt táblázatok, számítások alapján milyen levezetés mellett, miért tartja a követelést nyomon követhetőnek, egyértelműnek. Szerinte a felperes tényelődási kötelezettségét követelése összepszerűsége körében elmulasztotta, ezt az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, s helytelenül a bizonyítást e körben rá terhelte.

Továbbra is fenntartotta azon védekezését, hogy a kezességvállalási szerződés érvényesen, írásba foglaltan nem jött létre, mert az alapjogviszony lényeges elemeit az okirat nem rögzíti. Szerinte a kezességvállalási szerződés járulékos jellege ellenére önálló jogviszony, így a szerződésnek az alapszerződés nélkül is értelmezhetőnek kell lennie.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokaira hivatkozva, az alperesi fellebbezésben felhozottakat az elsőfokú eljárás során a bíróság már vizsgálta, a felmerült körben tényelődási és bizonyítási kötelezettségének eleget tett, melyet a bíróság teljes körűen értékelt.

A fellebbezés megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást részben helyesen állapította meg, a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok (kölcönszerződés és opciós szerződés, általános szerződési feltételek, gépjármű finanszírozási kölcönszerződés és opciós szerződés, jóváhagyási értesítő, elszámolás) alapján azt a törvényszék az alábbiakkal egészíti ki:

Az alperes, mint a kölcsönt felvevő kft. képviselője által aláírt társasvállalkozás javára kötött kölcönszerződés és opciós szerződés II.5. pontja szerint a szerződés aláírással érvényesen létrejön, hatályba lépésének feltétele azonban a felperesi jogelőd, mint hitelező általi jóváhagyása, mely a szerződés részét képezi.

A szerződés és a jóváhagyási értesítő szerint az adós 2.948.400,- Ft változó törlesztésű devizaalapú kölcsönt vett fel a felperesi jogelődtől, melynek devizanemét CHF-ben határozták meg.

A szerződés megkötésekor hatályban lévő Általános Szerződési Feltételek III. pontja határozza meg a devizaalapú kölcsönökre vonatkozó általános rendelkezéseket. Az adós által forintban igényelt, a hitelező által forintban folyósított kölcsön deviza ellenértékének meghatározása az ÁSZF III.1.1. pontjában írt bázisárfolyam figyelembevételével történik.

E szerint a refinanszírozó hitelintézet által a kölcsön alapjául szolgáló, devizára vonatkozóan meghirdetett, a kölcsön folyósításának napján érvényben lévő devizavételi árfolyam 2%-kal csökkentett értékén kerül átváltásra, s egyben deviza nyilvántartásba a kölcsön összege. E szerint $2.948.400/146,51$ (bázisárfolyam) = 20.124,22 CHF-ben rögzült az adós tartozása.

A felek szerződésükben változó törlesztésben állapodtak meg, figyelembe véve a kölcsön alapjául szolgáló devizaárfolyam, valamint az irányadó kamatláb aktuális változását. Az adott törlesztőrészlet számítás módját az ÁSZF III.2.1. pontja határozza meg, mely figyelembe veszi a bázisárfolyamot, a refinanszírozó hitelintézet deviza eladási aktuális tényárfolyamát, az ügyleti kamatot, mely alapkamat részből és változó kamat részből áll. Ezen belül az alapkamat rész az induló, irányadó kamatlábból és kamatfelárból tevődik össze, míg az utóbbi változó kamatrész az irányadó kamatláb változásához kötött kamatrész + a kölcsön alapjául szolgáló deviza forinthoz viszonyított árfolyamváltozásához kötött kamatrész + az előző részlet továbbvitt kamata + forintkamat. Fentiekén túl még számításba vesz egy továbbvitt kamatot és forint kamatot is. Az adós

tartozását az ÁSZF III.3. pontja szerint forintban köteles teljesíteni a fizetési értesítőben jelzett esedékességkor és mértékben.

A tényállás fenti kiegészítése mellett a törvényszék csak részben ért egyet az elsőfokú bíróság jogkövetkeztetésével az alábbiak miatt:

Felperes alperessel szembeni követelését kezesi kötelezettség vállalása alapján terjesztette elő, így a jogvitában elsődlegesen azzal a kérdéssel kellett foglalkozni, hogy a kezesi szerződés érvényesen létrejött-e, a mellékkötelezettel szembeni igényérvényesítés megalapozott-e.

A törvényszék egyetértve az elsőfokú bírósággal arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kezesi szerződés érvényes létrejöttéhez elegendő az, ha a kezesi szerződésből pontosan kiténik az a kölcsön jogviszony, melyre nézve a kezes fizetési kötelezettséget vállalt, másrészt a szerződésből megállapítható az is, hogy kezességvállaláskor a kezes a kölcsönszerződés tartalmával és az abból fakadó kötelezettségekkel tisztában volt.

Jelen esetben a kölcsönszerződés és a kezesi szerződés megkötésére egyidejűleg került sor. Emellett a foadós törvényes képviselője és a kezes személye azonos, így jelentőséggel nem bír, hogy a kezesi szerződésben a kölcsönszerződés száma, annak kelezése, a tőke- és ügyleti kamat tartozás, valamint a díjfizetési kötelezettség mértéke rögzítésre került-e, vagy sem, mivel egyértelmű utalás van a szerződésben arra, hogy a kezesi szerződést mely gazdasági társaság, mely gépkocsijának vásárlásával kapcsolatos kölcsönügylet biztosítékként kötötték ki, így az adós képviselőjének és a kezes személyének azonossága okán a kezességvállaláshoz szükséges lényeges körülmények a kezesség felvállalásakor a kezes előtt ismertek voltak. Így az alperes védekezése, mely a kezesi szerződés érvénytelenségének megállapítására irányult, airtalan.

Ezt követően vizsgálat tárgyát képezte, hogy a felek a kölcsönszerződés lényeges elemében, a kölcsön tárgyában, így annak összegében egyértelműen megállapodtak-e, azaz közöttük a kölcsönszerződés létrejött-e, vagy konszenzus hiányában ennek ellenkezője állapítható meg.

Tekintettel arra, hogy a gépkocsi vásárláshoz kapcsolódó kölcsönszerződés tárgyát tekintve nem fogyasztási kölcsön, és nem vonható a Ptk. hatálya alá tartozó fogyasztóval kötött kölcsönszerződés fogalmi körébe sem, így a Hpt. szabályait kellett alkalmazni, azonban a fogyasztókra vonatkozó speciális rendelkezések, valamint a Ptk. fogyasztóvédelmi szabályai nélkül.

Ebből eredően a Hpt. 210. §-a tükrében kellett vizsgálni, hogy a felek megállapodtak-e a kölcsönszerződés lényeges elemeiben, így a kölcsön összegében, annak ellenszolgáltatásaként az ügyleti kamatban, s abban, hogy az adós tartozását mikor, milyen módon, milyen összeggel törleszti. Tekintettel arra, hogy a Hpt-ben a fenti lényeges elemek hiánya esetén jogkövetkezmények nem került kikötésre a Ptk., mint mögöttes jogszabály rendelkezéseit szükséges alkalmazni, mely szerint a szerződés lényeges elemének hiányában a szerződés létre nem jöttét kell megállapítani.

A törvényszék rámutat arra, hogy jelen esetben a kölcsönösszeg, valamint az ellenszolgáltatás meghatározottsága vizsgálatkor jelentőséggel bír az, hogy az adós nem tekinthető fogyasztónak, mivel vállalkozó esetén a szerződés létrejötté abban az esetben is megállapítható, ha a szerződő felek akarata csupán arra irányult, hogy a kölcsönadó 2.948.400,- Ft mindenkor svájci frank ellenértékét bocsássa az adós rendelkezésére. Annak rögzítése, hogy mennyi a kölcsön deviza ellenértéke, illetve az milyen módon számítandó, rendelkezni nem szükséges, mivel a hitelező szolgáltatásának esedékességét, továbbá az esedékességkori forintnak megfelelő svájci frank

ellenértéket a Ptk. hézagpótló szabályai rendezik, E szerint a kölcsönadó szolgáltatása határidő tűzés hiányában akkor esedékes, amikor a teljesítés tőle elvárható, a deviza ellenérték számításakor pedig a teljesítés időpontjában helyben szokásos árfolyamot kell figyelembe venni (rPtk 231. §)

Fentiekből adódóan a törvényszék álláspontja szerint a kölcsön összegének meghatározottsága fennáll, a szerződő felek között e körben a konszenzus létrejötte megállapítható, sőt a felek még utalást is tesznek a szerződés részét képező Általános Szerződés Feltételekben arra, hogy mely pénzügyi intézetnek, mely árfolyama mellett lehet számítani a kölcsön deviza ellenértékét.

A szerződés létrejötte, vagy annak hiánya körében vizsgálendő volt még a felek megállapodása a kölcsön törlesztéséről, illetve annak módjáról. A szerződés egyedi részéből (I.4. pont) és a jóváhagyási értesítőtől egyértelműen kitűnik, hogy a felek változó törlesztésben állapodtak meg. Ennek mértéke függ a folyósításkor rögzült tartozás mértékétől, és az ügyleti kamattól. Ez utóbbi egy alap- és egy változó kamatrészből áll, ezen belül pedig az alapkamatrész (ÁSZF III.1. pont) irányadó vagy induló kamatlábból: egy hónapos CHF Libor értékből, és egy szerződéskötéskori kamat felárból tevődik ki. Az ÁSZF-ből megállapítható, hogy az ügyleti kamat változó része az irányadó kamatiáb változásából eredő kamatból, árfolyamváltozásból eredő kamatból, forint kamatból és továbbvitt kamatból áll.

A törvényszék megjegyzi, hogy az árfolyamváltozásból származó úgynevezett „kamat” esetén nem annak megnevezése az irányadó, hanem annak tényleges tartalma. Az árfolyamváltozásra utaló kikötés a szerződésben nem a pénz használati díja, hanem az az egy egységi svájci frank összegnek mindenkor számított, azzal egyenlő forint ellenértéke, azaz a főszolgáltatás része.

Bár a felperes P.21.935/2014/10. számú előkészítő iratában az árfolyamváltozásból eredő „kamat” számításánál utal az ÁSZF III.2.1. pontjában írtakra, annak számítási módját a felperes érthetően, egyértelmű módon levezetni nem tudta.

A törvényszék csupán feltételezi, hogy ezen szerződéses konstrukciónak az a lényege, hogy a folyósításkor rögzült svájci frank értékhez viszonyítva a törlesztési értesítőben rögzült árfolyam mellett kiszámításra kerül egy forint törlesztőrészlet, melyben benne foglaltatik egy fix tőke törlesztőrészlet és egy ügyleti kamatrész is, mely utóbbi az időközbeni árfolyamváltozásokból eredően változik.

Egyértelmű számítási mód, és annak magyarázatának hiányában azonban nem állapítható meg, hogy a változó kamaton belül milyen esetben és mértékben számít fel felperes forintkamatot, és mikor érvényesít továbbvitt kamatot. Ebből eredően a törvényszék szerint teljes mértékben bizonytalan a felperesi követelés elszámolásának alapja, az alperes törlesztőrészlet fizetési kötelezettségének mértéke, ehhez képest az alperesi teljesítések, vagy annak hiánya, esetenként annak késedelme és annak jogkövetkezménye.

A törvényszék hangsúlyozottan kiemeli, hogy felperest keresetével összefüggésben tényelődási és bizonyítási kötelezettség terhelte a per során. Ugyan az elsőfokú bíróság a felperest több alkalommal is felhívta, hogy adjon részletező és egyértelmű magyarázatot az elszámolásra, s bár felperes több esetben kimutatást, esetenként részmagyarázatot is adott, azokból nem tűnik ki követelésének számítási módja és így annak megalapozottsága.

Az elsőfokú ítélet szerint a felperes követelésének összecszerúsége a rendelkezésre álló

bizonyítékok alapján nyomon követhető. Erre vonatkozóan azonban az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét elmulasztotta, nem adta magyarázatát annak, hogy a felperesi kimutatásokat, számításokat miként és hogyan értette, azokat maga miként vezette le.

A felek közötti elszámolási vita esetén az elsőfokú bíróságnak a bizonyítékok alapján tényállás megállapítási kötelezettsége van, mely kiterjed arra, hogy a felek közötti elszámolás hogyan, s mely lépések mellett történik. Önmagában a felperesi előkészítő iratra való hivatkozás nem elégséges a ténymegállapítási és indokolási kötelezettség teljesítésére.

A törvényszék a másodfokú eljárásban megkísérelte a rendelkezésre álló bizonyítékok, felperesi kimutatások értékelését, azok értelmezését, de ennek akadálya volt, hogy a felperes által becsatolt számítások, kimutatások nem tartalmazzák, hogy a kölcsön futamideje alatt hogyan alakult az adós összes tőke, összes ügyleti kamat és egyéb más tartozása.

A felperes által megadott részszámítások egymással nem voltak összevethetőek, felperes pedig lényegi, érthető magyarázatot nem szolgáltatott, számítási metódust nem adott a tartozás teljes levezetésére. Mindazonáltal a felperes a másodfokú tárgyaláson sem jelent meg, így elzárta magát attól a lehetőségtől, hogy a már csatolt kimutatások alapján az elszámolás menetét ismertesse.

A törvényszék így a fentiek alapján az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, s a felperesi keresetet, mint megalapozatlan elutasította.

Alperes fellebbezése így eredményre vezetett, ezért a pervesztes felperes a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles alperes részére megfizetni a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (3) bekezdése szerinti elsőfokú, és az (5) bekezdés alapján számított másodfokú ügyvédi munkadíjat (110.100,- Ft-ot), a Székesfehérvári Törvényszék 1.Pf.20.592/2014/4. számú hatályon kívül helyező végzésében megállapított alperesi másodfokú perköltséget (35.000,- Ft-ot), valamint az alperesi fellebbezés folytán felmerült és alperes által lerótt fellebbezési illetéket (113.456,- Ft-ot).

Székesfehérvár, 2018. január 22.

dr. Ébner Vilmos sk.
a tanács elnöke

Spannerné
dr. Csatári Zsuzsanna sk.
előadó bíró

dr. Füssy Béla sk.
bíró

A kiadmány hitelétül:

tisztviselő